

ХИСПАНСКИ РОМАН – ДИГИТАЛНО (МОГУЋНОСТИ ПРИМЕНЕ ПРЕТРАЖИВАЊА БАЗЕ ПОДАТАКА COBIB.SR : ПРЕВОДНА КЊИЖЕВНОСТ У СРБИЈИ)

У уводном делу рада изложени су основни појмови у вези са организацијом и коришћењем библиографско-каталошке базе података COBIB.SR. Указано је на могућности претраживања базе и њихов значај за извођење обухватнијих истраживања интелектуалне продукције у Србији. Централни део рада посвећен је представљању резултата већег броја упита обављених у COBIB.SR у вези са српском преводном књижевношћу. Предмет претраживања су библиографски подаци превода романа шпанских и хиспаноамеричких писаца, објављених 2010. године у Србији. Добијени подаци се излажу и разматрају, са ширим освртом на улогу преводилаца. Трећи део рада чини *Библиографија романа преведених са шпанског на српски језик, објављених у 2010. години.*

Кључне речи: база података, претраживање, COBIB.SR, библиографски каталог, роман, преводи, српски, шпански, библиографија

1. COBIB.SR, УПИТИ И КОРИСНИЦИ

Узајамна библиографско-каталошка база података COBIB.SR, у коју је до данас укључено 125 библиотека у Србији и која тренутно садржи преко два милиона двеста хиљада библиографских записа, пружа обиље могућности претрага по бројним параметрима. Резултати претраживања ове електронске базе података у појединим областима интелектуалне продукције могу допринети сагледавању тенденција или степена развоја у датој области, било да је реч о природним или друштвеним наукама, о књижевности или другим уметностима.

У некадашњој СФРЈ, *COBISS*¹ програмска опрема је почела да се користи још 1988, у Југословенском библиографском институту. Уношење података у електронску базу се одвијало на савезном нивоу у неколико већих библиотечких центара све до 1992. године, када се, распадом државе, и рад на уношењу података поделио по новонасталим геополитичким регионима. Године 2003. почела је реализација пројекта Виртуелна библиотека Србије. При Народној библиотеци Србије основан је ВБС центар (в. <http://www.vbs.rs/cobiss>) који, између осталих активности, управља узајамном базом података *COBIB.SR*².

Подаци у библиографском запису систематизовани су по подручјима и претраживи по свим пољима и потпољима (у која се уносе при стварању записа), мада се упити најчешће односе на име аутора, наслов дела, годину издавања, кључне речи или издавачку кућу. Узмемо за пример актуелну књижевну издавачку делатност у Србији: својим обимом она свакако измиче свеобухватном прегледу чак и уз најприлежније индивидуално истраживање. Међутим, захваљујући бази података *COBIB.SR* (у чијем стварању и сама учествујем од 2006. са више од 1500 до сада унетих библиографских записа), могуће је доћи до релевантних увида у књижевну продукцију у Србији.

Коме све може послужити истраживање ове библиографско-каталожке електронске базе података? Када је реч о белетристици, потенцијални корисници су не само професори и студенти, било опште књижевности, било по језичким подручјима - германисти, англисти, италијанисти, хиспанисти, књижевни критичари, већ и уредници издавачких кућа, новинари, публицисти... Сви они се у *COBIB.SR* бази података могу подробно библиографски обавести, рецимо, о најновијој продукцији преводне романескне књижевности са одређеног језика на српски.

Претпоставимо да корисника базе занимају искључиво романи, и то они преведени на српски с енглеског, шпанског или италијанског језика. Зависно од врсте упита, различити су подаци који се ту могу наћи: нпр. наслови романа преведених с датог језика на српски а објављених, рецимо, у претходној години, називи издавачких кућа које су објавиле највећи број таквих публикација, који су то писци чија се дела најчешће преводе, да ли је реч о млађим или старијим ауторима, имена аутора превода са датог језика, да ли

1 *COBISS* - кооперативни онлајн библиографски систем и сервис.

2 Податке у вези са увођењем *COBISS* програмске опреме дугујем начелнику ВБС Центра, Милораду Вучковићу-Браци.

је одређени роман наишао је велико интересовање читалачке публике (на шта указују поновљена издања), колики су преовлађујући тиражи, итд. Једноставна претраживања корисници могу обавити сами, док је за она сложенија, која захтевају командно претраживање и сложену синтаксу упитног израза потребно да се обрате стручним лицима у библиотекама.

Важно је истаћи да овако добијени резултати библиографских претрага представљају темељ за потоња обимнија аналитичка и синтетичка књижевно-критичка па и културолошка истраживања. Када је реч о превођењу, систематично проучавање резултата претраживања у дужим временским периодима допринело би да се боље уочи значај преводилачке делатности у преносу и стварању уметничких и културних вредности у нашој средини, као што би омогућило и актуелно сагледавање издавачке делатности, рецепције страних књижевности у Србији и степена отворености српске културе утицајима појединих језичких/културних подручја.

2. Резултати претраживања

У наредним одељцима рада биће изложени и коментарисани резултати већег броја претраживања *COBIB.SR* базе података. Није нимало случајно што преглед почиње истицањем ауторског удела преводилаца и њихове мисије у размени/рецепцији књижевних културних добара. Некоме може зазвучати банално, а некоме отрежњујуће, следећа тврдња: да није преводилаца не би било ни превода. После одељка о преводиоцима, биће речи о укупном броју наслова, ауторима, о новим и поновљеним издањима.

2.1. Преводиоци - културни посредници и ствараоци

Прегледом имена преводилаца чији су преводи романа шпанских и хиспаноамеричких писаца објављени у 2010. може се утврдити да су од двадесет троје њих деветнаест жене. С великом дозом вероватноће може се претпоставити да би и истраживање на већем узорку о заступљености жена и мушкараца у књижевном превођењу указало на сличан однос. Жене доминирају у међујезичком транспоновању књижевних вредности. Жене преводиоци су, заједно са својим колегама, предани и неретко обдарени ствараоци преводних књижевних дела, који чине саставни и значајан део корпуса *књижевних текстова написаних на српском језику*. Овом приликом ваља поставити и следеће, нимало тривијално питање: зашто се уместо гломазне синтагме „жена преводилац“ не при-

хвати употреба именице „преводитељка“, по истом деривационом принципу какав се јавља код парова читалац – читатељка, слуша-лац – слушатељка³?

Преводитељке и преводиоци су у нашој књижевној/културној повести до сада пречесто бивали превиђани, а њихов допринос српској култури запостављан. По једном Унесковом одређењу, културу чине „вредности, веровања, језици, науке и уметности, традиције, институције и начин живота којима се једна личност или група изражавају, остварују и развијају“ (Бугарски 2006: 33). Књижевна дела превођењем постају културно добро различитих културних средина, на које врше своје културне утицаје и тиме их мењају и обогаћују. Превођење као ретко која интелектуална делатност, уносећи нове идеје и појмове из других културних средина, уноси у циљни језик и лексичке иновације. Превођење као стварање књижевних вредности, превођење као пут ка другачијем, превођење као извор појмовног и лексичког богаћења...

А ипак, на књижевне преводиоце као ауторе превода и културне посреднике до дана данашњег се тако често заборавља у српској књижевној критици и јавној речи уопште. Или, да карикирамо: преводиоци су још увек за многе заправо интелектуалне Пепељуге које по обављеном послу, после дуготрајног и напорног рада, када је све поспремљено и блиста, сместа треба да нестану у зони сумрака... Превођење као рад у сенци...

Потребно је, зато, упорно афирмисати културни значај преводаштва, инсистирати на томе све дотле док се став средине према преводиоцима и преводачкој делатности не измени: књижевни преводиоци јесу ствараоци, актери и промотери међујезичког/међукултурног посредништва – они су један од главних покретача ширења хоризонта очекивања, ма колико летаргичне биле културне средине у којима делују.

Погледајмо сада списак преводаца чији су преводи романа са шпанског објављени 2010. године:

Анђић, Бранко (2 романа: 14, 15)⁴

Бајић-Николић, Драгана (1 роман: 7а, 7б)

Вукадиновић, Живојин (1 роман: 33)

3 Корелативи у мушком роду су заправо "читатељ, слушатељ", али су они у данашњем разговорном језику, чини се, потиснути облицима "читалац, слушалац". О језику, роду и стандардизацији у српском језику, о асиметричној употреби именица мушког и женског рода за називе занимања и титула вид. Филиповић 2009: 134-141.

4 У загради после броја преведених романа следе редни бројеви публикација у Библиографији романа....

- Ђорђевић, Бранислав (2 романа: 5, 35)
 Ђурђевић, Рајна (1 роман: 16)
 Јовановић, Ана (2 романа: 20, 24)
 Мачкић, Александра (3 романа: 2, 23, 28)
 Малетић, Милица (1 роман: 25)
 Марковић, Ана (1 роман: 36)
 Маројевић, Игор (1 роман: 3)
 Михајловић, Гордана (2 романа: 19, 27)
 Мимица-Поповић, Јасна (1 роман: 10)
 Монрос-Стојаковић, Силвиа (1 роман: 18)
 Нешовић, Сандра (2 романа: 17, 26)
 Николић, Јасмина (6 романа: 4, 21, 22, 29, 30, 31)
 Новаков-Ковачевић, Зорица (1 роман: 32)
 Павловић, Јелена (2 романа: 12, 34)
 Пејчић, Данијела (1 роман: 13)
 Петровић, Јелена (1 роман: 9)
 Поповић-Анђић, Љиљана (1 роман: 1)
 Тробозић, Милена (1 роман: 11)
 Цветковић, Милица (1 роман: 6)
 Шуловић, Ксенија (1 роман: 8)

Што се броја превода по преводиоцу тиче, видимо да су у шест случајева објавили по два превода, једној преводитељки је у 2010. објављено три, а једној чак шест превода. Већина, њих петнаесторо, објавили су по један превод. У једном случају преводилац вероватно није преводио са шпанског, како стоји у библиографском запису, већ са немачког или се, можда, послужио постојећим преводом на српски⁵. Реч је о Живојину Вукадиновићу, који се у *COBIB.SR* бази, почев од 1930. појављује у 99 библиографских записа, већином као приређивач и преводилац децје књижевности с немачког и енглеског, а само једном као преводилац са шпанског. Он се, наиме четири пута појављује као приређивач и преводилац *Дон Кихота* код различитих издавача⁶.

Међу наведеним преводиоцима, колико нам је познато, велики је број дипломираних професора шпанског језика и књижевности, односно факултетски образованих хиспаниста. Неки од њих су стекли титуле магистра и доктора, раде (или су радили) на Катедри за

5 Наравно, о овом питању би се морало урадити посебно истраживање, па тек онда са сигурношћу изнети закључак о извору и ауторству над преводом.

6 Реч је о публикацијама чија пагинација варира од 111 до 150 страна. Иначе, поновљена објављивања превода, нарочито након дужег периода, понекад су у директној вези са (не)регулисаним ауторским правима преводилаца и њихових наследника.

ибериске студије Филолошког факултета у Београду или на Катедри за хиспанистику Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу. У данашње време постоји у Србији, али и у земљама шпанског говорног подручја, низ књижевних преводаца са шпанског, наравно, и изван горње листе, који заслужују да се на њихову делатност скрене пажња стручне и културне јавности. Међу њима треба истаћи Александру Манчић, чији је опус превода дела савремених шпанских и хиспаноамеричких писаца, али и класика какви су Сервантес или Кеведо, заиста импресиван. Њен магистарски рад као и докторска теза, одбрањена у Шпанији, баве се традуктолошким истраживањима. Наведимо овом приликом и најсвежији пример: добитница престижне НИН-ове награде за најбољи роман у 2010. години, Гордана Ђирјанић, бави се и превођењем са шпанског језика.

Надамо се да ће ови редови посвећени значају књижевног превођења послужити као подстрек млађим колегама из хиспанистичке бранше да се више заинтересују за значајне преводиоце, њихову поетику превођења и преведена дела, те да ће се о овим темама у будућности чешће писати и објављивати радови у стручној, али и у дневној штампи, организовати књижевне трибине, учествовати у радио и телевизијским програмима. Тиме ће се допринети и бољој рецепцији преводне шпанске и хиспаноамеричке књижевности код нас, али и афирмисати и ревалоризовати преводачки позив у нашој културној јавности.

2.2. Романи – наслови, аутори, издања

Свака публикација штампана у Србији почев од 1986. године треба да има свој *CIP* запис (каталогизацију у публикацији). Процедура је следећа: издавачи су обавезни да пре штампања публикације доставе Народној библиотеци Србије⁷ рукопис комплетно припремљен за штампу. Стручни тим ове установе каталогски обради рукопис и проследи *CIP*⁸ издавачу, који је дужан да га штампа у публикацији. Дакле, свака легално објављена публикација у Србији, мора да садржи и *CIP*. Будући да се *CIP* каталогски запис ради у *COBISS* програмској опреми, одмах је претражив и у онлајн бази *COBIB.SR*, дакле и пре него што књига стигне до библиотека, књижара и читалаца.

7 За издаваче из Војводине *CIP* израђује Библиотека Матице српске у Новом Саду у сарадњи са Народном библиотеком Србије.

8 Дешава се да припремљени рукопис са већ додељеним *CIP*-ом никада не буде штампан, али то је реткост.

Описана процедура гарантује, у великој мери, потпуност и поузданост библиографских података каталога целокупног издаваштва у Србији – а *COBIB.SR* јесте управо то: централни каталог библиотечке грађе Србије. База података *COBIB.SR* има, наравно, и понеке недостатке: нису искључене грешке приликом уношења података, као ни други пропусти, дуплирани записи и сл. Треба, међутим, истаћи да се грешке стално исправљају и да се редиговање базе непрекидно одвија⁹.

Библиографија хиспанских романа објављених на српском у 2010. години према подацима у *COBIB.SR*, уз мање исправке, има 36 библиографских јединица: 24 романа написали су шпански писци, док 12 романа припада хиспаноамеричким ауторима. Ради концизности, у доњој табели су именовани само хиспаноамерички писци и земље у чију књижевност се сврставају њихова дела.

Име аутора	Земља
Маркос Агинис	Аргентина
Исабел Аљенде ¹⁰	Чиле
Габријел Гарсија Маркес (2 романа)	Колумбија
Вијања Гонсалес	Перу
Педро Хуан Гутијерес	Куба
Хорхе Икаса	Еквадор
Алан Паулс	Аргентина
Клаудија Пињејро	Аргентина
Алехандро Самбра	Хондурас
Карлос Фуентес	Мексико
Лилијана Хер	Аргентина

Романи Габријела Гарсије Маркеса, Карлоса Фуентеса и Исабел Аљенде су добро познати широј културној средини. *Сто година самоће* је роман који свакако предњачи по броју поновљених издања и по тиражу. Само Београдски издавачки завод је од 1976. до 1991. објавио 7 издања Маркесовог ремек-дела. Прво издање штампано је у тиражу од данас незамисливих 20.000 примерака. Карлос Фуен-

9 И корисници могу дати свој допринос побољшању и ажурирању базе, било неким предлогом, било тако што ће указати ВБС корисничком сервису (vbsuser@vbs.rs) на уочену грешку.

10 Рођена у Перуу, живела у Чилеу, већ дуже живи у САД, али се сматра чилеанском списатељицом.

тес је заступљен са осам преведених романа, док је Исабел Аљенде представљена овдашњем читалаштву са чак 14 наслова.

Шпански аутори се, осим Сервантеса и његовог *Дон Кихота*, не могу још увек мерити са хиспаноамеричким ауторима, који су код нас осамдесетих година, захваљујући библиотеци *Хиспаноамерички роман* (групе издавача: Просвета, Народна књига... и др.), доживели велику популарност и наишли на богат рецепцијски одговор наше књижевне јавности. Међутим, има шпанских аутора који се по броју објављених романа и популарности полако приближавају својим хиспаноамеричким колегама: Едвардо Мендоса (4 романа), Руис Сафон (5), Франсеск Мираљес (5), Рафаел Ђирбес, Хуан Гомес-Хурадо и Едвардо Лаго са по 3 објављена романа у српском преводу.

Да би се утврдило је ли реч о новом преводу или о његовом поновљеном издању, било је потребно за сваки наслов појединачно извршити проверу у бази података. Често се дешава да је у публикацији назначено да је то прво издање, а превод је заправо претходно већ био објављен од стране другог издавача, или чак истог, али у другој библиотеци. Претраживањем базе *COBIB.SR* дошло се до податка да је у 2010. по први пут објављен 31 превод, док је у 5 случајева реч о поновљеном преводу: реч је о делима Гарсије Маркеса (оба наслова), Икасе, Молиста (*Прсиен...*) и Сервантесовом *Дон Кихоту* (вид. *Библиографија...*). Међу издавачима који објављују преводе хиспанских романа у последњих пет година истиче се Лагуна; у 2010. овај издавач је објавио 15 романа преведених са шпанског.

На основу ширих претраживања, може се рећи да је 2010. година по броју објављених превода била веома успешна. Ево неких података који би могли да поткрепе претходно тврђење: 1981. године је објављено само 3 превода романа са шпанског, и то 2 поновљена и 1 нови превод. У периоду 1981-2000, објављено је око 110 превода романа, док је само у последњих пет година (2006-2010.) објављено око 130 превода¹¹. Дакле, у току читавих 20 година објављено је мање превода хиспанских романа него за последњих 5 година. Установљени квантитативни скок не мора, наравно, да буде праћен и бољим избором и квалитетнијим преводима, али свакако сведочи о појачаном интересовању издавача и читалаца за хиспанске књижевности. Будући да је реч о рецентној преводној продукцији, тек се очекује књижевно-критичка рецепција.

¹¹ Реч је о оквирном поређењу преводне продукције у ова два периода: није вршена елиминација евентуалних дупликаата каталожких записа, нити је провераван број поновљених издања превода.

3. Библиографија¹² романа преведених са шпанског на српски, објављених у 2010. години

1.

AGINIS, Markos, 1935-

Pasija po Karmeli / Markos Aginis ; prevela Ljiljana Popović-Andić. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 276 str. ; 20 cm

Prevod dela: La pasión según Carmela / Marcos Aguinis. - Tiraž 1.500. - O autoru: str. 275-276.

2.

ALJENDE, Isabel, 1942-

Ostrvo ispod mora / Isabel Aljende ; sa španskog prevela Aleksandra Mačkić. - Beograd : Evro-Giunti, 2010 (Novi Sad : Budućnost). - 478 str. ; 20 cm. - (Edicija Savremena svetska proza / [Evro-Giunti] ; knj. br. 80)

Prevod dela: La isla bajo el mar / Isabel Allende. - Tiraž 2.000. - Str 477-478: Beleška o autoru / Tea Jovanović.

3.

AUB, Maks 1903-1972

Zatvoreno polje / Maks Aub ; preveo sa španskog Igor Marojević. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 250 str. ; 20 cm. - (Najbolji španski romani druge polovine 20. veka)

Prevod dela: Campo cerrado / Max Aub. - O autoru: str. 249-250. - Napomene uz tekst.

4.

BARBA, Andres 1975-

Male ruke / Andres Barba ; prevela sa španskog Jasmina Nikolić. - Beograd : Mono i Manjana, 2010 (Lazarevac : Elvod-print). - 85 str. ; 21 cm

Prevod dela: Las manos pequeñas / Andrés Barba. - Tiraž 1.000. - Na presavijenom delu kor. lista autorova slika i beleška o njemu.

5.

ĆIRBES, RAFAEL, 1949-

Krematorijum / Rafael Ćirbes ; prevod Branislav Đorđević. - Beograd : Čigoja štampa, 2010 (Beograd : Čigoja štampa). - 339 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Hispanica)

Prevod dela: Crematorio / Rafael Chirbes. - Tiraž 1.000. - Beleška o piscu: str. 339.

6.

DUENJAS, Marija, 1964-

Vreme između štepova / Marija Duenjas ; prevela sa španskog Milica Cvetković.

¹² Библиографија је штампана латиничним писмом и абecedним редоследом због тога што су све публикације, са изузетком две (в. 16, 33), штампане латиницом – а писмо публикације је, што се често превиђа, један од елемената библиографског описа. Да би се илустровало претходно излагање о подацима које садржи запис и њиховом претраживању у бази података, ова библиографија садржи и податке који се обично не уносе (пропратни текстови, тираж, наслов оригинала, димензије и сл.).

- Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo art). - 568 str. ; 20 cm
Prevod dela: El tiempo entre costuras / María Dueñas. - Tiraž 1.500. -
Bibliografija: str. 559-562.

7. a

FALKONES, Ildefonso, 1958-

Fatimina ruka. Tom 1 / Ildefonso Falkones ; prevela sa španskog Dragana Bajić-
Nikolić. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 480 str. ; 20 cm
Prevod dela: La mano de Fátima / Ildefonso Falcones. - Tiraž 1.500.

7. b

FALKONES, Ildefonso, 1958-

Fatimina ruka. Tom 2 / Ildefonso Falkones ; prevela sa španskog Dragana Bajić-
Nikolić. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 344 str. ; 20 cm
Prevod dela: La mano de Fátima / Ildefonso Falcones. - Tiraž 1.500.

8.

FUENTES, Karlos, 1928-

Adam u raju / Karlos Fuentes ; prevod sa španskog Ksenija Šulović. - Beograd
: Arhipelag, 2010 (Novi Sad : Artprint). - 174 str. ; 22 cm. - (Biblioteka Zlatno
runo)

Prevod dela: Adam en Edén / Carlos Fuentes. - Tiraž 1.000. - O piscu: str. 159.
- Napomene uz tekst.

9.

GARSIJA Hambrina, Luis 1960-

Zapis u kamenu / Luis Garsija Hambrina ; prevela sa španskog Jelena Petrović.
- Beograd : Laguna, 2010 (Novi Sad : Art print). - 344 str. ; 20 cm
Prevod dela: El manuscrito de piedra / Luis García Jambrina. - Tiraž 1.500.

10.

GARSIJA Markes, Gabrijel 1928-

Sto godina samoće / Gabrijel Garsija Markes ; sa španskog prevela Jasna
Mimica-Popović. - Zrenjanin : Sezam Book, 2010 (Beograd : Margo-art). - 331
str. ; 21 cm

Prevod dela: Cien años de soledad / Gabriel Garcia Marquez. - Tiraž 2.000. -
Str. 331-[332]: Beleška o piscu / Jasna Mimica-Popović.

11.

GARSIJA Markes, Gabrijel 1928-

Ljubav u doba kolere / Gabrijel Garsija Markes ; sa španskog prevela Milena
Trobozić. - Beograd : Sezam book, 2010 (Beograd : Margo-art). - 325 str. ; 21
cm

Prevod dela: El amor en los tiempos del cólera / Gabriel García Márquez. -
Tiraž 2.000.

12.

GOMES-Hurado, Huan, 1977-

Znamenje izdajnika / Huan Gomes-Hurado ; prevela Jelena Pavlović. - Beograd
: Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 370 str. ; 20 cm

Prevod dela: El emblema del traidor / Juan Gómez-Jurado. - Tiraž 1.500. - O
autoru: str. [371].

13.

GONSALES Vijanja, Edvardo 1941-

Danteova balada / Eduardo Gonzales [sic] Vijanja ; prevela sa španskog Danijela Pejčić. - Beograd : Mono i Manjana, 2010 (Lazarevac : Elvod-print). - 265 str. ; 21 cm

Prevod dela: El corrido de Dante / Eduardo González Viaña. - Tiraž 1.000. - Rečnik: str. 263-265. - Napomene uz tekst. - Na presavijenom delu kor. lista autorova slika i beleška o njemu.

14.

GUTIJERES, Pedro Huan, 1950-

Tropska životinja / Pedro Huan Gutijeres ; preveo sa španskog Branko Anđić. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 366 str. ; 20 cm

Prevod dela: Animal tropical / Pedro Juan Gutiérrez. - Tiraž 1.500. - Str. 359-366: Pedro Huan Gutijeres ili poetika stoicizma / Branko Anđić. - O autoru: str. [367].

15.

HER, Lilijana, 1943-

Sunce, potom / Lilijana Her ; preveo sa španskog Branko Anđić. - 1. izd. - Zrenjanin : Agora, 2010 (Novi Sad : Budućnost). - 121 str. ; 22 cm. - (Biblioteka "Agora" ; knj. 57)

Prevod dela: El sol después / Liliana Heer. - Tiraž 1.000. - Str. 103-110: Znaci ljubavi / Horhe Monteleone; (preveo sa španskog Branko Anđić). - Str. 111-118: Srpski roman Lilijane Her / Branko Anđić. - Beleška o autoru: str. 119.

16.

IKASA, Horhe 1906-1978

Индијанска поља : уасипунго / Хорхе Икаса ; [превела Рајна Ђурђевић]. - 1. изд. - Beograd : Утопија, 2010 (Сопот : Слава). - 110 стр. ; 20 cm

Превод дела: Huasipungo / Jorge Icaza. - Тираж 500.

17.

LAGO, Edvardo, 1954-

Kradljivac mapa / Edvardo Lago ; prevod sa španskog Sandra Nešović. - 1. Deretino izd. - Beograd : Dereta, 2010 (Beograd : Dereta). - 321 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Dereta vam predstavlja ---)

Prevod dela: Ladrón de mapas / Eduardo Lago. - Tiraž 1.000.

18.

MARTIN, Esteban, 1956-

Gaudijev ključ / Esteban Martin i Andreu Karansa ; sa španskog prevela Silvija Monros-Stojaković. - 1. izd. - Beograd : Evro-Giunti, 2010 (Novi Sad : Budućnost). - 416 str. ; 20 cm. - (Edicija Savremena svetska proza ; knj. br. 77)

Prevod dela: La clave Gaudí / Esteban Martín, Andreu Carranza. - Tiraž 2.000. - Beleška o piscima: str. [415].

19.

MATUTE, Ana Marija, 1926-

Opusteli raj / Ana Marija Matute ; prevela sa španskog Gordana Mihajlović. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 328 str. ; 20 cm

Prevod dela: Paraíso inhabitado / Ana Maria Matute. - Tiraž 1.500.

20.

MENDOSA, Edvardo, 1943-

Čudesno putovanje Pomponija Flata / Eduardo [sic] Mendosa ; prevela sa španskog Ana Jovanović. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 169 str. ; 20 cm

Prevod dela: El asombroso viaje del Pomponio Flato / Eduardo Mendoza. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst. - O autoru: str. [171].

21.

MIRALJES, Fransesk, 1968-

Voleo bih da te vidim / Fransesk Miraljes ; sa španskog prevela Jasmina Nikolić. - Beograd : Mladinska knjiga, 2010 (Beograd : Margo-art). - 221 str. ; 21 cm. - (Zabavna biblioteka / [Mladinska knjiga] ; knj. br. 48)

Prevod dela: Ojalá estuvieras aquí / Francesc Miralles. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst. - Beleška o autoru: str. 218.

22.

MIRALJES, Fransesk, 1968-

Konačan odgovor / Fransesk Miraljes i Aleks Rovira ; sa španskog prevela Jasmina Nikolić. - Beograd : Mladinska knjiga, 2010 (Beograd : Margo-art). - 296 str. ; 20 cm. - (Zabavna biblioteka / [Mladinska knjiga] ; knj. br. 57)

Prevod dela: La última respuesta / Francesc Miralles, Alex Rovira. - Tiraž 1.500. - Beleška o autoru: str. [299].

23.

MOLIST, Horhe, 1951-

Prsten : zaveštanje poslednjeg templara / Horhe Molist ; prevela sa španskog Aleksandra Mačkić. - 2. izd. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 398 str. ; 20 cm

Prevod dela: El anillo / Jorge Molist. - Tiraž 1.000. - Biografija: str. [399].

24.

MOLIST, Horhe, 1951-

Skrivena kraljica / Horhe Molist ; prevela Ana Jovanović. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 526 str. : ilustr. ; 20 cm

Prevod dela: La reina oculta / Jorge Molist. - Tiraž 1.500. - Ličnosti u romanu: str. 509-517. - Srednjovekovni pojmovi: str. 521-526. - O autoru: str. [535]. - Bibliografija: str. 531-534.

25.

MORO, HAVIJER, 1955-

Crveni sari / Havijer Moro ; prevela sa španskog Milica Maletić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 510 str., [16] str. s tablama ; 21 cm

Prevod dela: El sari rojo / Javier Moro. - Tiraž 1.000. - O autoru: str. [511]. - Beleške: str. 501-508. - Bibliografija: str. 509-510.

26.

PALMA, Feliks, 1968-

Mapa vremena / Feliks Palma ; prevod sa španskog Sandra Nešović. - 1.

Deretino izd. - Beograd : Dereta, 2010 (Beograd : Dereta). - 549 str. ; 21 cm. - (Biblioteka In / [Dereta])

Prevod dela: El mapa del tiempo / Félix J. Palma. - Tiraž 1.000.

27.

PAULS, Alan, 1959-

Prošlost / Alan Pauls ; prevela sa španskog Gordana Mihajlović. - Beograd : Laguna, 2010 (Novi Sad : Artprint). - 560 str. ; 20 cm. - (Edicija 21. vek / [Laguna] ; knj. br. 13)

Prevod dela: El pasado / Alan Pauls. - Tiraž 1.500.

28.

PINJEJRO, Klaudija, 1960-

Udovice četvrtka uveče : roman / Klaudija Pinjebro ; [sa španskog prevela Aleksandra Mačkić]. - 1. izd. - Beograd : Profil knjiga, 2010 (Novi Sad : Artprint). - 251 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Iz profila ; knj. 2)

Prevod dela: Las viudas de los jueves / Claudia Piñeiro. - Tiraž 2.000.

29.

RUIS Safon, Karlos 1964-

Ponoćna palata / Karlos Ruis Safon ; prevela Jasmina Nikolić. - Beograd : Čarobna knjiga, 2010 (Beograd : Publish). - 263 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Čarobna knjiga)

Prevod dela: El palacio de la medianoche / Carlos Ruiz Zafón. - Tiraž 1.200.

30.

RUIS Safon, Karlos 1964-

Princ magle / Karlos Ruis Safon ; prevela sa španskog Jasmina Nikolić. - Beograd : Čarobna knjiga, 2010 (Beograd : Publish). - 202 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Čarobna knjiga)

Prevod dela: El príncipe de la niebla / Carlos Ruiz Zafón. - Tiraž 1.200.

31.

RUIS Safon, Karlos 1964-

Septembarska svetla / Karlos Ruis Safon ; prevela sa španskog Jasmina Nikolić. - Beograd : Čarobna knjiga, 2010 (Beograd : Publish). - 271 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Čarobna knjiga)

Prevod dela: Las luces de septiembre / Carlos Ruiz Zafón. - Tiraž 1.200.

32.

SAMBRA, Alehandro, 1975-

Privatni život drveća / Alehandro Samba ; sa španskog prevela Zorica Novakov-Kovačević. - Beograd : Geopoetika izdavaštvo, 2010 (Novi Sad : Art-print). - 95 str. ; 20 cm. - (Edicija Svet proze / [Geopoetika izdavaštvo])

Prevod dela: La vida privada de los árboles / Alejandro Zambra. - Tiraž 1.000. - Beleška o autoru: str. 95.

33.

SERVANTES Saavedra, Migel de, 1547-1616

Дон Кихот / Мигел Сервантес ; прево и обрадио Живојин Вукадиновић. - Чачак : Пчелица, 2010 (Чачак : Светлост). - 111 стр. : ауторова слика ; 21 cm. - (Библиотека Класици за младе ; књ. бр. 3)

Превод дела: La primera parte del ingenioso hidalgo Don Quixote de la Mancha / Miguel de Cervantes. - Тираж 1.000. - Белешка о писцу: стр. 107-109. - Речник мање познатих речи: стр. 110.

34.

SIJERA, Havijer, 1971-

Napoleonova egipatska tajna / Havijer Sijera ; prevela sa španskog Jelena Pavlović. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 278 str. ; 20 cm

Prevod dela: El secreto egipcio Napoleón / Javier Sierra. - Tiraž 1.500. - O autoru: str. [279].

35.

SUARES Fernandes, Luis, 1924-

Isabela / Luis Suarez Fernandes ; prevod Branislav Đorđević. - Beograd : Čigoja štampa, 2010 (Beograd : Čigoja štampa). - 613 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Hispanica)

Prevod dela: Isabel I, reina (1451-1504) / Luis Suárez Fernández. - Tiraž 1.000. - Napomena prevodioca: str. 5-6. - O piscu: str. 609.

36.

TORRENTE Baljester, Gonsalo, 1910-1999

Don Huan / Gonsalo Torrente Baljester ; prevela sa španskog Ana Marković. - Beograd : Laguna, 2010 (Novi Sad : Artprint). - 380 str. ; 20 cm. - (Edicija Najbolji španski romani druge polovine XX veka)

Prevod dela: Don Juan / Gonzalo Torrente Ballester. - Tiraž 1.500. - Biografija: str. [381].

Литература

Bugarski 2006: Kultura i jezik / Ranko Bugarski. - U: Сустрет култура / [IV међународни интердисциплинарни симпозијум. - Нови Сад : Филозофски факултет.

COBISS.SR 2011: <http://www.vbs.rs/cobiss> (pretraživanja obavljena 05-15.01.2011.)

Filipović 2009: Moć reči : ogledi iz kritičke sociolingvistike / Jelena Filipović. - Beograd : Zadužbina Andrejević : Filološki fakultet.

Marina Ljujic

**LA NOVELA HISPÁNICA – A LA MANERA DIGITAL
(POSIBILIDADES DE LA APLICACIÓN DE LA BÚSQUEDA
DE BASE DE DATOS COBIB.SR : TRADUCCIÓN DE OBRAS
LITERARIAS EN SERBIA)**

Resumen

La primera parte del trabajo presenta los conceptos básicos relacionados con la organización y el uso de la base de datos bibliográficos COBIB.SR. Se indican diferentes tipos de búsquedas de datos y se subraya su importancia para llevar a cabo investigación de la producción intelectual en Serbia. La parte central está dedicada a los resultados de una serie de búsquedas de COBIB.SR relacionadas con las novelas de escritores españoles e hispanoamericanos, novelas traducidas al serbio y publicadas en 2010. Se discuten los datos obtenidos, con el hincapié hecho en el papel del traductor. La tercera parte del trabajo es la propia *Bibliografía de novelas traducidas del español al serbio, publicadas en 2010*.

Palabras clave: base de datos, búsqueda, COBIB.SR, catálogo bibliográfico, novela, traducción, serbio, español, bibliografía

Примљен јануара 2011.

Прихваћен за штампу фебруара 2011.